

Head and neck cancer in elderly patients

Are there clinical variables to help guide the choice of treatment?

T.T.A. Peters

De keuze van behandeling bij hoofd-halskanker bij oudere patiënten is controversieel. Clinici worden daarbij geconfronteerd met een aantal dilemma's. Het is niet duidelijk welke patiënten geschikt zijn voor grote chirurgische ingrepen, en het is ook niet bekend welke behandelingsmodaliteit een betere uitkomst geeft. Comorbiditeit en leeftijd zijn momenteel belangrijke variabelen bij de keuze voor de juiste behandeling, maar hun precieze rol in het beoordelingsproces is niet bekend. Dit proefschrift geeft een overzicht van deze en andere variabelen die mogelijk van invloed zijn op behandelingsuitkomsten van hoofd-halskankerpatiënten.

Uit twee studies bleek dat leeftijd niet van voorspellende waarde was in het voorzien van complicaties van zowel radiotherapie als chirurgie bij patiënten met larynx- en oro-/hypofarynxcarcinoom. Bij jonge patiënten was er een duidelijk verband tussen comorbiditeit en complicaties bij larynxcarcinomen. Dit verband was bij oudere patiënten echter niet aanwezig. Daarom wordt op basis van deze studies geconcludeerd dat leeftijd op zichzelf geen reden is om af te wijken van de standaardbehandeling bij deze veel voorkomende hoofd-halskankersoorten.

In de literatuur is maar weinig bekend over complicaties na behandeling van tumoren van zeldzame locaties in het hoofd-halsgebied. Daarom werden de chirurgische behandelresultaten van maligne speekselklier en sinonasale tumoren geanalyseerd, met een nadruk op oudere patiënten. De resultaten lieten zien dat bij multivariaatanalyse leeftijd en comorbiditeit geen voorspellende factoren waren voor complicaties. Ook bleek dat de ziektespecifieke overleving van beide tumorsoorten niet verschillend was bij de jonge en oudere patiënten. Ook hierin is dan ook geen reden gevonden om oudere patiënten met een tumor op een van deze zeldzame locaties anders te behandelen dan jongere patiënten.

Microchirurgische reconstructie met een vrije gevasculariseerde lap is na hoofd-halskankerchirurgie vaak geïndiceerd om een optimaal functioneel resultaat te behalen. In literatuur wordt hierover veel geschreven. Mede door subjectieve uitkomstmaten blijft het echter onduidelijk of leeftijd van belang is bij de behandelresultaten. Daarom is deze groep patiënten geanalyseerd volgens een aantal objectieve maten. Hieruit blijkt dat complicaties niet meer voorkomen bij oudere patiënten, maar een goede patiëntselectie lijkt hier van groot belang.

Tot slot werd een grote groep hoofd-halskankerpatiënten met verschillende tumorlocalisaties geanalyseerd. In deze studie werd niet alleen de graad, maar ook het type van comorbiditeit en complicaties onderzocht. De belangrijkste resultaten waren dat leeftijd en comorbiditeit met name van belang zijn voor het voorspellen van internistische, maar niet van chirurgische complicaties. Lengte van de chirurgie was de enige voorspeller van alle types complicaties. Een grondige preoperatieve analyse kan dus leiden tot een betere risicoanalyse en daarmee tot een beter advies voor de individuele patiënt.

De algemene conclusie van dit proefschrift is dat de keuze van behandeling bij oudere patiënten met hoofd-halskanker lastig blijft. Dit manuscript laat zien dat na een goede selectie, de behandeling van oudere patiënten niet hoeft te resulteren in meer complicaties na de behandeling of lagere ziektespecifieke overleving. De vraag hoe oudere patiënten moeten worden behandeld, zal dus niet zo zeer gericht moeten zijn op de vraag of ze het fysiek aan kunnen, maar meer gericht op een individuele beslissing per patiënt.

Dr. T.T.A. Peters
Aios KNO, UMC
Groningen, afd. KNO.
E-mail:
t.t.a.peters@umcg.nl

*Verdedigd op
19 februari 2014
te Groningen
Promotor:
prof. dr. B.F.A.M.
van der Laan
Copromotor:
dr. G.B. Halmos*